

เม็กซิโกประกาศเปิดโควตาภาษีสำหรับเนื้อวัวและข้าว

เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐ กระทรวงเศรษฐกิจของเม็กซิโก (Secretaria de Economia หรือ SE) ประกาศเปิดโควตาภาษี (Tariff Rate Quota หรือ TRQ) สำหรับเนื้อวัวและข้าว ประจำปี 2017 มีผลบังคับใช้ในวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

โควตาภาษีดังกล่าวได้กำหนดปริมาณการนำเข้าภายใต้ TRQ ของเนื้อวัวไว้ที่จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ ตัน และข้าวจำนวน ๑๕๐,๐๐๐ ตัน โดยไม่ต้องเสียภาษี (Duty-free) ซึ่งผู้นำเข้าสามารถยื่นแบบขออนุญาตนำเข้าสินค้าตามประกาศนี้จากหน่วยงานภาครัฐของเม็กซิโกได้ทาง Mexican Digital Window for Foreign Trade (www.ventanillaunica.gob.mx) หรือ กระทรวงเศรษฐกิจของเม็กซิโก โดยใช้แบบฟอร์ม SE-FO-03-033

การจัดสรรโควตาดังกล่าว (Allocation) จะอยู่ในรูปแบบ “First-Come, First-Serve” โดยจะจำกัดปริมาณสินค้าของผู้นำเข้า ดังนี้ เนื้อวัว รายละเอียดไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ เมตริกตัน และข้าว รายละเอียดไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ เมตริกตัน ซึ่งสินค้าที่อยู่ภายใต้โควตาภาษีในครั้งนี้ ได้แก่

- ข้าวเปลือก (Paddy Rice) ข้าวกล้อง (Husked Rice) ข้าวขาวหรือข้าวสาร (Milled Rice) ข้าวหัก (Broken Rice) และข้าวชนิดอื่นๆ โดยมีพิกัดอัตราศุลกากร (Harmonized Tariff Schedule หรือ HTS) ดังนี้ 1006.10.01, 1006.20.01, 1006.30.01, 1006.40.01 และ 1006.30.99 โดยอัตราภาษีนำเข้าปกติของสินค้าข้าวเปลือก (Paddy Rice) จะอยู่ที่ร้อยละ ๙ และข้าวชนิดอื่นจะอยู่ที่ร้อยละ ๒๐
- เนื้อวัวสด เนื้อวัวแช่เย็น และเนื้อวัวแช่แข็ง โดยมี HTS ดังต่อไปนี้ 0201.10.01, 0201.20.99, 0201.30.01, 0202.10.01, 0202.20.99 และ 0202.30.01 โดยอัตราภาษีนำเข้าปกติของสินค้าเนื้อวัวสดและเนื้อวัวแช่เย็นจะอยู่ที่ร้อยละ ๒๐ และเนื้อวัวแช่แข็งจะอยู่ที่ร้อยละ ๒๕

การนำเข้าข้าวของเม็กซิโกจากทั่วโลกของปี ๒๕๕๙

ในปี ๒๕๕๙ เม็กซิโกนำเข้าข้าวทั้งหมดจากทั่วโลกมีปริมาณ ๙๒๙,๔๘๒,๐๙๒ กิโลกรัม โดยนำเข้าจากไทยเป็นอันดับที่ ๔ มีปริมาณ ๗,๖๙๙,๘๕๕ กิโลกรัมหรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๘๓ ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด เม็กซิโกนำเข้าจากสหรัฐฯ เป็นอันดับ ๑ มีปริมาณ ๘๒๕,๓๙๖,๔๗๑ กิโลกรัม หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘ รองลงมาคือ อูรุกวัย และอาร์เจนตินา มีปริมาณ ๗๔,๖๔๖,๘๙๑ และ ๑๖,๙๒๕,๐๐๐ กิโลกรัม หรือคิดเป็นร้อยละ ๘.๐๓ และ ๑.๘๒ ตามลำดับ สำหรับเวียดนามและอินเดียนั้น เม็กซิโกนำเข้าข้าวเป็นอันดับที่ ๕ และ ๖ มีปริมาณ ๔,๒๗๔,๔๕๕ และ ๓๐๓,๘๗๘ กิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๖ และ ๐.๐๓ ตามลำดับ

นอกจากนี้ ข้อมูลการวิเคราะห์ของ SE ยังเผยอีกว่าในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ นั้น อัตราการขยายตัวในการผลิตข้าวเฉลี่ยต่อปี (Average Annual Growth Rate of Rice Production) อยู่ที่ร้อยละ

๘.๕๘ แต่ก็ยังไม่เพียงพอ เนื่องจากเม็กซิโกยังต้องพึ่งพาการนำเข้าอยู่ถึงร้อยละ ๘๒.๖๒ ของความต้องการการบริโภคข้าวในประเทศทั้งหมด

สถานการณ์การส่งออกข้าวของสหรัฐฯ ไปยังเม็กซิโก

นอกจากเม็กซิโกจะนำเข้าข้าวจากสหรัฐฯ มากที่สุดแล้ว เม็กซิโกยังเป็นตลาดส่งออกข้าวที่ใหญ่ที่สุดของสหรัฐฯ อีกด้วย โดยตั้งแต่มีความตกลงการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (North American Free Trade Agreement หรือ NAFTA) ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ เม็กซิโกได้กลายเป็นตลาดส่งออกข้าวที่ใหญ่ที่สุดของสหรัฐฯ และถึงแม้ว่าอัตราการค้าข้าวของชาวเม็กซิกันต่อคนจะค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาค แต่สหรัฐฯ ก็เห็นโอกาสทางการตลาดที่เติบโตขึ้น

เนื่องจากเม็กซิโกเป็นตลาดส่งออกข้าวที่ใหญ่ที่สุดของสหรัฐฯ สหพันธ์อุตสาหกรรมข้าวของสหรัฐฯ (USA Rice Federation) จึงกังวลต่อการออกโควตาภาษีใหม่ของรัฐบาลเม็กซิโกในครั้งนี้ เพราะการเปิดโควตาภาษี เป็นการลดการพึ่งพาข้าวจากสหรัฐฯ เปิดโอกาสให้คู่แข่งทางการค้า นอกจากนี้ ทางสหพันธ์อุตสาหกรรมข้าวของสหรัฐฯ ยังกังวลอีกว่าถ้าประเทศคู่แข่งให้การอุดหนุน จะส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันในการค้าของสหรัฐฯ ในตลาดเม็กซิโกลดลง แม้จะเชื่อว่าข้าวจากสหรัฐฯ มีข้อได้เปรียบด้านคุณภาพ ระบบการขนส่ง (Logistics) และประวัติการประกอบการ (Track Record) ด้านความปลอดภัยและความน่าเชื่อถือ ซึ่งปัจจุบันประเทศที่สหรัฐฯ เห็นว่าเป็นคู่แข่งสำคัญในตลาดข้าวเม็กซิโกคือเวียดนามและไทย

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๑. การเปิดโควตาภาษีในครั้งนี้อาจเป็นแนวทางที่เม็กซิโกใช้ในการตอบโต้ความสัมพันธ์ที่ตึงเครียดระหว่างเม็กซิโกและสหรัฐฯ เนื่องจากท่าทีและนโยบายของรัฐบาลทรัมป์ เช่น ปัญหาเรื่องการสร้างกำแพงชายแดนระหว่างเม็กซิโกและสหรัฐฯ การขาดดุลการค้า และการถอนตัวออกจาก NAFTA

๒. การเปิดโควตาภาษีดังกล่าวเป็นโอกาสดีสำหรับไทยในการเพิ่มการส่งออกข้าวไปยังเม็กซิโก เนื่องจากเม็กซิโกพึ่งการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศสูง นิยมบริโภคข้าวและมีการนำเข้าอาหารเป็นจำนวนมาก จึงเป็นอีกหนึ่งตลาดที่ไทยสามารถขยายการส่งออกข้าวได้ แม้ส่วนแบ่งตลาดของข้าวไทยยังน้อยอยู่ แต่ก็น่าพิจารณาว่าสาเหตุมาจากอัตราภาษี การขนส่ง หรืออื่นๆ ซึ่งสหรัฐฯ ยังมีข้อได้เปรียบอยู่

ที่มา:

World Trade Atlas

Agri-Pulse: US Rice Farmers Wary about Vietnam's Incursion into Mexican Market (April 26, 2017)

USDA GAIN Report: Mexico Opens Unilateral TRQs for Beef and Rice (March 3, 2017)

USDA ERS: Rice Trade (October 11, 2016)

Diario Oficial de la Federacion: ACUERDO por el que se dan a conocer los cupos para importar carne de res y arroz (March 1, 2017)

ฝ่ายการเกษตรประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส

พฤษภาคม ๒๕๖๐